

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2025-10-23 kl 08:30-11:25
Plats	Grundskoleförvaltningen, Rönnblomsgatan 6A, vån 9, sal C9-1
Utses att justera	Gustaf Kock (M)
Justeringen	2025-10-30
Protokollet omfattar	§152

Underskrifter	Sekreterare Sebastian Sundel	
	Ordförande Sara Wettergren (L)
	Justerande Gustaf Kock (M)

Beslutande ledamöter

Sara Wettergren (L) (Ordförande)
Mubarik Abdirahman (S) (Vice ordförande)
Ann-Sofie Garsén (S)
Anders Bergquist (S)
Gustaf Kock (M)
Karl-Assar Bagewitz (M)
Magnus Olsson (SD)
Rickard Åhman Persson (SD)
Leia Wolke Wemmert (V)
Jonatan Lindemann (S) ersätter Olga Krivtsova (S)
Petter Forkstam (MP) ersätter Emma Edström (MP)
Cecilia Barwén (M) ersätter John Eklöf (M) (Andre vice ordförande)
Sofie Valfridsson (V) ersätter Lisa Stolpe (V)

Ej tjänstgörande ersättare

Hans Niklas Hjelm (S)
Bilar Kassem (S)
Lena Chrisander (L)
Anne Tomelius (M)
Gustav Kjellström (SD)
Ola Jönsson (SD)
Boel Pettersson (V)

Övriga närvarande

Peter Lindberg (Direktör)
Sebastian Sundel (Nämndsekreterare)
Andreas Lindahl (Personalrepresentant)
Johan Pålsson (Personalrepresentant)
Dennis Persson (Personalrepresentant)
Anette Enhav (Avdelningschef)
Nedim Buric (Ekonomichef)

§ 152 Remiss Justitiedepartementet - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

GRF-2025-11900

Sammanfattning

Justitiedepartementet har skickat Utkast till lagrådsremiss - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott, som behandlar frågan om vid vilken ålder barn bör kunna straffas, på remiss till Malmö stad.

Grundskoleförvaltningen avstyrker förslaget om att straffbarhetsåldern sänks till 13 år för brott med minimistraff fängelse i fyra år eller mer samt försök, förberedelse och stämpling till sådana brott. Grundskoleförvaltningen vill särskilt lyfta fram att utkastet genomgående saknar tillfredsställande resonemang om skolplikt och barns rätt till utbildning. Grundskoleförvaltning anser att lagstiftaren bör väga in förslagets effekt på barn och ungas skolgång innan förslagen realiseras. För det fall en sänkning av straffbarhetsåldern sker tillstyrker grundskoleförvaltningen förslaget om att en sådan reglering ska vara tidsbegränsad. Grundskoleförvaltningen delar inte bedömningen att förslagen enbart kan leda till marginella kostnadsökningar för kommunerna.

Beslut

Grundskolenämnden beslutar

1. Grundskolenämnden godkänner förvaltningens yttrande och skickar det till kommunstyrelsen.
2. Grundskolenämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Reservationer och särskilda yttranden

Gustaf Kock (M), Karl-Assar Bagewitz (M) och Cecilia Barwén (M) anmäler reservation och avser inkomma med en skriftlig reservation, se bilaga 5.

Magnus Olsson (SD) och Richard Åhman Persson (SD) anmäler reservation och avser inkomma med en skriftlig reservation, se bilaga 6.

Yrkanden

Gustaf Kock (M), med instämmande av Magnus Olsson (SD), yrkar att grundskolenämnden beslutar att avslå grundskoleförvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, dels Gustaf Kocks (M) förslag att grundskolenämnden beslutar att avslå grundskoleförvaltningens förslag till yttrande, dels liggande förslag, vilket är att grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen samt att grundskolenämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att grundskolenämnden beslutar att godkänna grundskoleförvaltningens förslag till yttrande och skicka det till kommunstyrelsen samt att grundskolenämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

- G-Tjänsteskrivelse GRNAU251010 Remiss från Justitiedepartementet - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott
- Förslag till yttrande GRN 251023 Remiss från Justitiedepartementet - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott
- Utkast till lagrådsremiss - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott
- §123 GRNAU Remiss Justitiedepartementet - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Bilaga 5

Reservation

GRF-2025-11900: Remiss Justitiedepartementet - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Regeringens förslag syftar till att möta en allvarlig samhällsutveckling där grova brott begås av allt yngre personer. Straffmyndighetsåldern är i dag 15 år enligt brottsbalken. Gränsen fastställdes i en tid då grov brottslighet bland 13 och 14-åringar var ovanlig. Idag lever vi i en verklighet där mycket unga barn utnyttjas av äldre kriminella för att begå grova våldsbrott eller hantera vapen och narkotika. Samtidigt står rättsväsendet i praktiken utan möjlighet att ingripa med rättsliga påföljder. Det undergräver tilltron till rättsstaten och försvårar arbetet med att agera tidigt mot unga som dras in i kriminalitet. En sänkning av straffbarhetsåldern för de allra grövsta brotten är därför nödvändig för att återupprätta rättsordningens trovärdighet och stärka samhällets förmåga att ingripa innan unga fastnar i kriminella miljöer.

Förvaltningen uttrycker oro för hur barns rätt till utbildning ska kunna tillgodoses vid en sänkning av straffbarhetsåldern. Den oron är förståelig men inte grundad i fakta. Skolplikten gäller alla barn i Sverige till utgången av vårterminen det år de fyller 16 oavsett om de är straffmyndiga eller inte. Det finns redan särskilda utbildningsformer för ungdomar som är frihetsberövade till exempel inom Statens institutionsstyrelse (SiS). Regeringen har dessutom tillsatt en särskild utredning (Ju 2025/00631) med uppdrag att ta fram förslag till de författningsändringar som krävs för att barn och unga som döms till fängelse ska kunna tillgodoses sin rätt till utbildning inom ramen för Kriminalvårdens verksamhet.

Det innebär att frågan om barns rätt till utbildning redan är föremål för reformarbete på nationell nivå och en sänkning av straffmyndighetsåldern förändrar inte det kommunala ansvaret. Tvärtom kan ett tydligare och tidigare rättsligt ingripande bidra till att fler barn snabbare får tillgång till stöd, struktur och skolgång under ordnade former. Ett barn som begår ett grovt brott behöver inte bara hjälp utan också lära sig att handlingar får konsekvenser. Att ställa krav är att bry sig.

Moderaterna anser därför att förvaltningens bedömning inte beaktar helheten. En sänkning av straffmyndighetsåldern hotar inte barns rätt till utbildning. Den stärker samhällets möjligheter att skydda både de unga som begår brott och de unga som riskerar att drabbas av densamma.

Mot denna bakgrund yrkade Moderaterna avslag på liggande förslag och tillstyrker regeringens förslag om sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott. Eftersom vi inte fick gehör för våra yrkanden så reserverar oss till förmån för eget förslag.

Grundskolenämnden 2025-10-23

Gustaf Kock (M)

Karl-Assar Bagewitz (M)

Cecilia Barwén (M)

Med instämmande av

Anne Tomelius (M)

Bilaga 6

Reservation

GRF-2015-11900 Remiss Justitiedepartementet – sänkt straffbarhetsålder för allvarigare brott

Grundskolenämnden har ombetts att yttra sig över en remiss från Justitiedepartementet gällande en sänkning av straffbarhetsåldern vid allvarliga brott. Sverigedemokraterna ställer sig kritiska till det föreslagna yttrandet, då det enligt vår uppfattning inte tar hänsyn till den allvarliga situation som råder i Sverige idag. Kriminella nätverk utnyttjar systematiskt minderåriga för att begå våldsdåd, med vetskapen att dessa barn inte kan hållas straffrättsligt ansvariga.

Mot bakgrund av den eskalerande våldsutvecklingen, där allt yngre individer involveras i grova brott, anser vi att en sänkning av straffbarhetsåldern är en nödvändig åtgärd. Den övergripande tonen i det föreslagna yttrandet ger en felaktig bild, då det framstår som att en omfattande grupp barn skulle beröras av den föreslagna förändringen. I själva verket handlar det om en mycket begränsad grupp individer som begått så allvarliga brott att de utgör en fara för både andra elever och skolpersonal. Att kunna ingripa mot dessa fåtal individer är ett sätt att återställa tryggheten i deras omgivning.

Dessutom skickar det en tydlig signal från samhället – att även barn som begår grova våldsbrott kan hållas ansvariga. Detta kan ha en avskräckande effekt och bidra till att färre unga dras in i kriminalitet. Sammanfattningsvis menar vi att Sverige måste ta krafttag mot den kriminella utvecklingen, och att en sänkning av straffbarhetsåldern är ett viktigt verktyg i detta arbete.

Sverigedemokraterna yrkade att grundskolenämnden ska ställa sig positiv till förslaget från justitiedepartementet.

Eftersom vårt förslag inte fick gehör reserverar vi oss mot beslutet.

Grundskolenämnden 2025-10-23

Magnus Olsson (SD)

Rickard Åhman Persson (SD)

Med instämmande av

Gustav Kjellström (SD)

Ola Jönsson (SD)